

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою

Глухівського ДНЗ «Фіалка»

Глухівської міської ради

Сумської області

Протокол №1 від 31.08.2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ завідувача

Глухівського ДНЗ «Фіалка»

Глухівської міської ради

Сумської області

від 31.08.2023р. №29-ОД

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

***Глухівського дошкільного навчального закладу
(ясла-садок) «Фіалка»***

***Глухівської міської ради Сумської області
на 2023/2024 навчальний рік***

м. Глухів 2023 рік

ЗМІСТ

Вступ

Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення.

Розділ III. Форми організації освітнього процесу.

Розділ IV. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Додатки:

1. Режим роботи груп закладу (Додаток 1).

ВСТУП

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція 2021р.) та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в закладі дошкільної освіти у 2023-2024 навчальному році буде організована відповідно до:

- Конституції України
- Законів України:
- «Про освіту» (редакція від 16.01.2020)
- «Про дошкільну освіту» (редакція від 16.07.2019)
- «Про охорону дитинства» (редакція від 09.08.2019)
- «Про місцеве самоврядування в Україні» (редакція від 01.03.2020)
- Конвенції про права дитини (редакція від 20.11.2014)
- Базового компонента дошкільної освіти (2021)
- Концепції національного патріотичного виховання дітей та молоді (редакція від 29.07.2019)
- Статуту закладу дошкільної освіти та інших нормативних документів, які стосуються дошкільної освіти.

Глухівський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Фіалка» Глухівської міської ради Сумської області спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей.

Освітня програма ДНЗ «Фіалка» окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма діяльності ДНЗ «Фіалка» зорієнтована на цінності та інтереси дитини, врахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя та створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Головною метою ДНЗ «Фіалка» є:

- створення в закладі інтегрованої освіти, що реалізує право кожної дитини на якісну і доступну освіту, що забезпечує рівні стартові можливості для повноцінного фізичного і психічного розвитку дітей як основи їх успішного навчання в школі в умовах інтеграції зусиль сім'ї та закладу дошкільної освіти.

Пріоритетні завдання роботи ДНЗ «Фіалка» у 2023-2024 н.р.:

1. Створення та забезпечення здорового, безпечного, комфортного середовища для учасників освітнього процесу.

2. Підвищення якості освітньої діяльності закладу.

3. Створення системи управління якістю освіти дошкільників шляхом введення:

- нових умов і форм організації освітнього процесу (перевага надається ігровій діяльності дітей – спільній і самостійній; діяльнісний підхід є основою для досягнення цілей розвитку дітей різного віку);

- нових освітніх технологій (мнемотехніка, здоров'язбережувальні технології, STREAM- освіта);

- оновлення методичного і дидактичного забезпечення, впровадження інформаційних технологій в освітній і управлінський процес.

4. Створення системи консультування і супроводу батьківської громадськості у питаннях:

- освіти і розвитку дітей раннього та дошкільного віку;

- підготовки дітей до шкільного навчання;

- удосконалення фізкультурно-оздоровчої роботи;

- використання інноваційних педагогічних та ІКТ технологій в освітньому процесі.

Шляхи реалізації завдань:

- Особистісно орієнтований підхід до кожного вихованця.

- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти.

- Блочно-тематичне планування.

- Організація розвивального середовища.

- Інтеграція різних видів діяльності.

- Використання новітніх освітніх технологій.

- Партнерська взаємодія з родинами вихованців.

Пріоритетний напрям роботи закладу – фізкультурно-оздоровчий.

У ДНЗ «Фіалка» встановлено 5-денний навчальний тиждень.

Заклад працює з 7.30 до 18.00.

У ДНЗ функціонує 6 груп:

- 2 групи раннього віку: «Малятко» та «Калинка»
- 1 група молодшого дошкільного віку: «Дружня сім'я»
- 1 група середнього дошкільного віку: «Чомусики»
- 2 групи старшого дошкільного віку: «Веселка» та «Сонечко»

Терміни реалізації освітньої програми ДНЗ «Фіалка» передбачено на період 2023-2024 н.р.

Педагогічний склад закладу дошкільної освіти

№з/п	Посада	Кількість
1.	Завідувач	1
2.	Вихователь-методист	1
3.	Вихователь	10
4.	Музичний керівник	1
5.	Інструктор з фізичної культури	1
6.	Практичний психолог	1

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освітній процес у ДНЗ «Фіалка» у 2023-2024 навчальному році здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради ДНЗ «Фіалка» у 2023-2024 навчальному році (протокол №_1_від 31.08.2023року) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

№з/п	Назва програми	Автори	Видавництво	Рекомендовано
Освітні програми				
1.	Базовий компонент дошкільної освіти	Наук.кер. Піроженко Т.О.	Сайт МОН	Наказ МОН від 12.01.2021.№33
Комплексні програми				
1.	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років "Дитина"	Наук. кер. проекту — Огнев'юк В. О.	Мандрівець	Лист МОН № 1/12038-23 від 14.08.23 року
2.	Стежинки у Всесвіт: комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку	наук. керівник К. Л. Крутій	Ліпе	Лист МОН № 1/12038-23 від 14.08.23 року
Парціальні програми				
	Україна – моя Батьківщина. Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.	За наук.ред. Рейпольської О.Д. авт.:Каплуновська О.М., Кичата І.І., Палець Ю.М.	Мандрівець	Лист МОН № 1/12038-23 від 14.08.23 року

Зміст інваріантного складника Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через вищезазначені комплексні програми.

Варіативний складник Базового компонента дошкільної освіти реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності.

Мова навчання та виховання дітей: українська.

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вище зазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» у 2023-2024 навчальному році в закладі дошкільної освіти загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Кількість занять за віковими групами на 2023/2024 навчальний рік

Основні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять за віковими групами				
	раннього віку (від 1 до 2 років)	перша молодша група (від 2 до 3 років)	друга молодша група (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	Старша (від 5 до 6(7) років)
Мовленнєва діяльність: розвиток мовлення; мовленнєве спілкування	1	3	2	3	4
Пізнавально-дослідницька діяльність/У світі предметів	0,5	0,5	-	1	1
Пізнавально-дослідницька діяльність/У світі природи	0,5	1	-	1	1
Пізнавально-дослідницька діяльність/ світі людей	-	0,5	-	1	1
Пізнавально-дослідницька діяльність/Елементарні математичні уявлення	-	-	-	3	1
Сенсорно-пізнавальна діяльність	1	1	2	-	-
Художньо-естетична діяльність: малювання, ліплення, аплікація	1	1	2	2	3
Художньо-естетична музика діяльність:	2	2	2	2	2
Предметно-ігрова діяльність, конструювання	1	1	2	0,5	-

Здоров'язберігальна, рухадіяльність в залі (години не враховуються)	2	2	2	2	2
Здоров'язберігальна, рухова діяльність на вулиці (години не враховуються)	-	-	-	1	1
Загальна кількість занять на тиждень	8	9	10	12,5	13
Додаткові освітні послуги або гурткові заняття	-	-	1	2	3
Особистісний розвиток (ігровий тренінг)	-	-	-	0,5	1
Кількість занять на тиждень	8	9	11	15	17
Максимально допустиме навчальне навантаження на дитину натиждень					
кількість занять	8	9	11	16	20
тривалість в годинах	1,2	1,4	2,8	5,3	8,0

Дошкільна освіта є важливим етапом для цілісного розвитку дитини. Нині її зміст органічно пов'язаний з ідеями Нової української школи: він забезпечує наступність між дошкільною та початковою освітою в умовах шкільної реформи.

В основі дошкільної освіти України закладено принцип безперервної освіти впродовж всього життя, тобто освітній процес починається відразу від народження і триває пожиттєво.

В Україні дошкільна освіта є обов'язковою частиною у системі безперервного навчання. Відповідальність за навчання дитини у дитсадку несуть її батьки або особи, які їх замінюють, та навчальні заклади, де діти перебувають.

Принципи дошкільної освіти:

- доступність для кожного громадянина освітніх послуг, що надаються системою дошкільної освіти;
- рівність умов для реалізації задатків, нахилів, здібностей, обдарувань, різнобічного розвитку кожної дитини;
- єдність розвитку, виховання, навчання і оздоровлення дітей;
- єдність виховних впливів сім'ї і закладу дошкільної освіти;
- наступність і перспективність між дошкільною та початковою загальною освітою;

- світський характер дошкільної освіти у державних і комунальних закладах дошкільної освіти;
- особистісно орієнтований підхід до розвитку особистості дитини;
- демократизація та гуманізація педагогічного процесу;
- відповідність змісту, рівня й обсягу дошкільної освіти особливостям розвитку та стану здоров'я дитини дошкільного віку.

Відповідно до вирішення ключових завдань, освітню програму діяльності закладу дошкільної освіти зорієнтовано на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності: ігровій – провідній для дітей дошкільного віку, руховій, предметно-практичній, технологічній, дослідницькій, художньо-продуктивній, музичній, театралізованій, самостійній художній діяльності, сенсорно-пізнавальній, мовленнєвій, логіко-математичній, трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку. Поняття «моніторинг» має ширший і глибший зміст, ніж поняття «перевірка знань, умінь та навичок» дітей. Моніторинг включає контроль, перевірку, оцінювання, накопичення статистичних даних про дитину та їх аналіз, розглядає результати розвитку дитини з урахуванням способів їх досягнення.

З метою відстеження динаміки особистісних досягнень дітей за певний час (місяць, квартал, півріччя, навчальний рік) педагоги ДНЗ у 2023-2024 н.р. використовуватимуть методичний посібник «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти» (упоряд.: Н.М.Шаповал, О.М.Кулик, Т.В.Киричук. 3-тє вид., зі змін.-Тернопіль:Мандрівець, 2021), що дасть змогу не охарактеризувати саму дитину, а комплексно проаналізувати надбання дитини й отримати

об'єктивну інформацію про якість організації освітнього процесу, прогнозувати шляхи його поліпшення, дослідити рівень засвоєння дітьми різного віку програмового матеріалу, провести порівняльний аналіз відповідності фактичних результатів освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, визначити чинники, що сприяють поліпшенню виконання освітньої програми тощо.

РОЗДІЛ II. ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ ТА/АБО ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН ТОЩО, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Зміст освітнього процесу в закладі у 2023-2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компонента:

- «Особистість дитини»
- «Дитина в соціумі»
- «Дитина в природному довкіллі»
- «Мовлення дитини»
- «Дитина в світі мистецтва»
- «Гра дитини»
- «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі».

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантного складника дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Засади Базового компонента:

- Визнання самоцінності дошкільного дитинства, його потенціалу та особливої ролі в розвитку особистості.
- Щасливе проживання дитиною дошкільного дитинства, як передумова її повноцінного розвитку та подальшої самореалізації у житті.
- Повага до дитини, особливостей її розвитку та індивідуального досвіду.
- Зміцнення фізичного, психічного та соціального здоров'я дитини.
- Цінність життя і благополуччя як вміння плекати, підтримувати та створювати сприятливі умови для себе та інших у безпечному середовищі в природному, предметному та соціальному оточенні.
- Розвиток творчих задатків, здібностей, талантів дітей.
- Збереження традицій національного досвіду сімейного та суспільного виховання для збагачення культурного потенціалу взаємодії між поколіннями.

Зміст освітнього процесу в закладі у 2023-2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців

відповідно до освітніх напрямів Базового компонента (інваріантний складник стандарту дошкільної освіти):

Компетентність	Зміст компетентності
Рухова компетентність	Здатність дитини до самостійного застосування життєво необхідних рухових умінь та навичок, фізичних якостей, рухового досвіду в різних життєвих ситуаціях.
Здоров'язбережувальна компетентність	Здатність дитини до застосування навичок здоров'язбережувальної поведінки відповідно до наявної життєвої ситуації, дотримання основ здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я у повсякденній життєдіяльності.
Особистісна компетентність	Освітній потенціал компетентності реалізується у творчій активності дитини у всіх специфічно дитячих видах діяльності (ігровій, пізнавальній, образотворчій). Виявляється в особистісних якостях дитини – від елементарних уявлень та позитивного ставлення дитини до свого внутрішнього світу (думок, почуттів, мрій, бажань, мотивів, планів, ідеалів, цілей прагнень) до становлення основ її світогляду і розвиненості її свідомості (пізнавальної активності, емоційної сприйнятливості, позитивної налаштованості дій, думок, оптимістичними переживаннями, реалістичними намірами).
Соціально-громадянська компетентність	Здатність дитини до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини; готовність до посильної участі у соціальних подіях, що відбуваються у дитячих осередках, громаді, суспільстві та спрямовані на покращення спільного життя.
Природничо-екологічна компетентність	Здатність дитини до довільної поведінки в різних життєвих ситуаціях, що ґрунтуються на емоційно-ціннісному ставленні до природи, знаннях її законів та формуються у просторі пізнавальної, дослідницької, трудової, ігрової діяльності.
Предметно-практична, технологічна компетентність	Здатність дитини реалізовувати творчі задуми з перетворення об'єктів довкілля з використанням різних матеріалів, що спираються на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з

	допомогою дорослого чи самостійно у процесі виконання конструктивних, технічно-творчих завдань, завдань з моделювання.
Мистецько-творча компетентність	Здатність дитини практично реалізовувати свій художньо-естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до видів мистецтв, елементарно застосовувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності.
Ігрова компетентність	Здатність дитини до вільної, емоційно насиченої, спонтанної активності з власної ініціативи, в якій реалізується можливість застосування наявних і освоєння нових знань та особистісного розвитку через прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів в ігрових та рольових діях в узагальненій формі.
Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька компетентність	Здатність дитини використовувати власну сенсорну систему в процесі логіко-математичної і дослідницької діяльності. Результатом є наявність пізнавальної мотивації, базису логіко-математичних, дослідницьких знань, набутих дитиною умінь та навичок (аналізу, порівняння, узагальнення, здійснення самоконтролю), пізнавальний досвід, що накопичується і використовується в різних видах дитячої діяльності.
Мовленнєва компетентність	Здатність дитини продукувати свої звернення, думки, враження тощо в будь-яких формах мовленнєвого висловлювання за допомогою вербальних і невербальних засобів. Мовленнєва компетентність об'єднує фонетичний, лексичний, граматичний, діалогічний, монологічний складники та засвідчує їх взаємозалежність і взаємозумовленість.
Комунікативна компетентність	Здатність дитини до спілкування з однолітками і дорослими у різних формах взаємодії; здатність підтримувати партнерські стосунки, заявляти про свої наміри та бажання, узгоджувати свої інтереси з іншими, домовлятися, за потреби аргументовано відстоювати свою позицію.

Художньо-мовленнєва компетентність	Здатність відтворювати художньо-естетичні враження від сприйняття літературних та фольклорних творів засобами різних видів художньо-мовленнєвої діяльності, що засвідчує ціннісне ставлення дитини до художнього слова як культурного явища, друкованої чи електронної книжки, достатній для художньої комунікації рівень літературної обізнаності.
------------------------------------	---

Реалізуючи зміст усіх освітніх напрямів, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах, зазначених вище.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх напрямів Базового компонента забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році в ДНЗ використовуються інноваційні педагогічні технології, а саме:

№ з/п	Назва інновації	Прізвище, ім'я педагога
	Технологія малювання воском і гуашевими фарбами	Величко О.М.
	Роуп-скіппінг	Жарик М.Г.
	Синквейн - технологія розвитку зв'язного мовлення дитини	Гапонько Ю.В.
	Пісочна терапія	Пінчук В.В.
	Ейдетика, як розвиток пам'яті та мислення у дошкільників	Серова Ю.В., Прокопенко В.В.
	Круги Луллія	Демченко Н.А.
	Мнемотехнологія	Цікава В.В. Карбанова Н.М.
	«Хор рук»	Циганок О.В.

РОЗДІЛ III. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ДНЗ визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання. Навчальний рік у ДНЗ «Фіалка» починається 1 вересня 2023р. і закінчується 31 травня 2024р., літній оздоровчий період – з 1 червня 2024 р. по 31 серпня 2024р.

Загальна тривалість канікул у 2023-2024 навчальному році, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, складе орієнтовно 110 днів:

- літні – 90 календарних днів з 1 червня по 31 серпня;
- осінні – 5 календарних днів (орієнтовно- кінець жовтня);
- зимові – 10 календарних днів (орієнтовно- початок січня);
- весняні – 5 календарних днів (орієнтовно- кінець березня).

У період канікул з дітьми проводиться лише фізкультурно-оздоровча та художньо-продуктивна діяльність.

У закладі дошкільної освіти встановлено 5-денний навчальний тиждень (тривалість одного дня – 10.5 год.).

Спеціально організовані форми освітнього процесу (заняття) проводяться, починаючи з 3-го року життя.

Тривалість одного заняття становить:

- у групі раннього віку – 10 хвилин;
- у групі молодшого дошкільного віку – 15 хвилин;
- у групі середнього дошкільного віку – 20 хвилин;
- у групі старшого дошкільного віку – 25 хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня у групі раннього віку, молодшій та середній групах не перевищує 2, у старшій – 3 організованих навчальних заняття. У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, проводяться фізкультурні хвилини.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Такі заняття поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізичної культури.

Реалізації освітньої програми сприяє проведення інтегрованих занять. Тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах).

Щоденно проводиться одне інтегроване для закріплення набутих дітьми знань і вмінь у різних видах їх діяльності протягом дня. При цьому

забезпечено нормативні вимоги до тривалості статичного навантаження у положенні сидячи на одному занятті (відповідно:10, 15, 20, 25 хвилин).

Заняття з фізичної культури й музичного виховання інтеграції не підлягають.

Виконання домашніх завдань від дітей педагогами закладу дошкільної освіти не вимагається.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з групи раннього віку. Визначаючи обсяг рухової активності дітей, враховується стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості. Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років – 15 хвилин; від 3 до 4 років – 20 хвилин; від 4 до 5 років – 25 хвилин; від 5 до 6 років – 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2023-2024 навчальному році педагогами закладу будуть проводитись різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (проводяться одразу з усією групою дітей);
- підгрупові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (проводяться як з окремими дітьми (по 1), так і з маленькими підгрупами по 2-4 дитини).

За дидактичними цілями організовують такі види занять:

- заняття на повідомлення нової інформації, формування нових знань і умінь;
- на закріплення знань і раніше отриманих умінь, систематизацію накопиченого досвіду;
- контрольні заняття.

За змістовими напрямками освітньої роботи:

- з фізичного розвитку (фізична культура, валеологічне виховання);
- з пізнавального розвитку (ознайомлення з соціумом, з природним довкіллям, логіко-математичний розвиток);

- з мовленнєвого розвитку (зв'язне мовлення, поповнення словника, граматична складова мовлення, граматики, в т.ч. підготовка руки до письма);
- з художньо-продуктивної діяльності (образотворча, літературна та музична діяльність) .

За змістом:

- односпрямовані або предметні (з одного виду діяльності);
- різноспрямовані або міжпредметні (носять інтегрований або комплексний характер).

За специфікою поєднання і використання методів, прийомів, засобів навчання проводять такі види занять:

- комбіновані – певна комбінація наочних, словесних, практичних методів і прийомів, різних засобів навчання – вправ, ігор, іграшкової, предметної, ілюстративної наочності, літературних, музичних творів тощо;
- ігрові та сюжетно-ігрові – вирішується за допомогою спеціально підібраних ігор (дидактичних, рухливих, елементів ігор-театралізацій, драматизацій, конструкторсько-будівельних та інших) чи ігрових вправ;
- домінантні – заняття, у яких домінують певні засоби розвитку, навчання і виховання чи види діяльності.

Освітня діяльність у групах планується як у I-й, так і в II-й половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної діяльності та фізичного розвитку дошкільників. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку та індивідуальних особливостей дітей.

У ДНЗ планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмового матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник, інструктор з фізкультури тощо) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

За окремим планом педагоги здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (дитячий туризм);
- оздоровчих заходів.

З метою реалізації варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти у ДНЗ проводиться гурткова робота за інтересами дітей. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. У ДНЗ діє (на безоплатній основі) гурток з хореографії «Росточок» (музичний керівник Циганок О.В.). Заняття в гуртках за інтересами планується переважно в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять кожної вікової групи.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу ДНЗ реалізуються в рамках:

- плану роботи ДНЗ «Фіалка» на 2023-2024 н.р.;
- режиму роботи груп та ДНЗ.

За окремим планом у закладі організовується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструктивно-будівельні та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 1 до 6 років) проводиться підгрупами та індивідуально згідно річного плану роботи. Щомісяця у перспективному плані роботи вихователі зазначають форми роботи з батьками на вказаний місяць. Таким чином, плануючи роботу з батьками, вихователі здійснюють її систематично та у повному обсязі.

Організація психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, будується на основі інтеграції діяльності спеціалістів закладу: вихователів, практичного психолога, медичної сестри .

РОЗДІЛ IV. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах дошкільної освіти є обов'язковою для виконання нормою. (Статті 20 та 41 Закону України «Про освіту»).

Для організації та налагодження функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти компоненти внутрішньої системи можна згрупувати за чотирма напрямки освітньої діяльності ДНЗ:

- освітнє середовище закладу дошкільної освіти;
- здобувачі дошкільної освіти (забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, набуття нею життєвого соціального досвіду);
- фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти;
- управлінські процеси закладу дошкільної освіти.

Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Планування внутрішньої системи забезпечення освіти – безперервний процес. Плани розвиваються в міру того, як працівники ДНЗ набувають знань, а обставини змінюються. Розпочинати формування внутрішньої системи слід з визначення стратегії (політики) забезпечення якості освіти, що визначається інтересами учасників освітнього процесу щодо якості освітніх послуг і реалізації їхніх прав, а також засадами державної політики щодо якості освіти.

Стратегія (політика) забезпечення якості освіти має бути орієнтована на:

- партнерство у розвитку, навчанні та вихованні дітей, а також професійній взаємодії;
- недискримінацію, запобігання та протидію булінгу (цькуванню);
- прозорість та інформаційну відкритість діяльності ДНЗ;
- сприяння безперервному професійному зростанню педагогічних працівників;
- справедливе та об'єктивне оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників;
- створення сприятливих умов для формування особистісної зрілості дитини, її базових якостей;
- забезпечення академічної свободи педагогічних працівників.

У 2023-2024 навчальному році в ДНЗ «Фіалка» здійснюватимуться заходи (моніторинг) щодо визначення стану забезпечення якості освітнього процесу. Моніторинг передбачає збір, системний облік, обробку та аналіз інформації про організацію та результати освітнього процесу для ефективного розв'язання завдань управління якістю освіти.

Метою організації моніторингу є якісна оцінка та корекція освітньої діяльності, умов середовища для попередження можливих несприятливих впливів на розвиток дітей дошкільного віку.

Завдання моніторингу:

- збирання, обробка та аналіз інформації різних аспектів освітнього процесу;
- вживання заходів щодо посилення позитивних і одночасно послаблення негативних факторів, що впливають на освітній процес;
- оцінювання результатів вжитих заходів відповідно до стандартів дошкільної освіти.

Моніторинг здійснюватиметься на основі вимог Базового компонента дошкільної освіти України, освітніх програм і річного плану ДНЗ «Фіалка».

Матеріали щодо організації і проведення моніторингу досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти України, показники досягнень дітей, діагностичний інструментарій, методику обстеження, характеристику рівнів засвоєння програмових вимог розроблено відповідно до методичного посібника “Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник” /за загальною редакцією Т. В. Киричук, О. М. Кулик, Н. М. Шаповал.-3-тє вид., зі змін.– Тернопіль: Мандрівець, 2021, а саме:

Вікова група	Форма дослідження	Інструментарій
діти віком від 2 до 3 років	моніторинг якості освіти	<ul style="list-style-type: none">– дидактичні ігри та вправи;– розвивальні ігри ;– вивчення листків здоров'я кожної дитини;– анкетування (опитування) батьків;– аналіз мовлення батьків і рідних дитини;– міні-заняття з окремими дітьми;– спостереження за дітьми

		(безпосередні, опосередковані)
діти віком від 3 до 4 років	моніторинг якості освіти	<ul style="list-style-type: none"> – дидактичні ігри та вправи; – розвивальні ігри ; – вивчення листків здоров'я кожної дитини; – анкетування (опитування) батьків; – аналіз мовлення батьків і рідних дитини; – міні-заняття з окремими дітьми; – спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані)
діти віком від 4 до 5 років	моніторинг якості освіти	<ul style="list-style-type: none"> – контрольні та підсумкові заняття; – міні-заняття з окремими дітьми; – спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані); – бесіда з дітьми (як допоміжний метод); – вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо); – контрольні зрізи рівнів знань та умінь дітей з різних розділів програми
діти віком від 5 до 6 років	моніторинг якості освіти	<ul style="list-style-type: none"> – контрольні та підсумкові заняття; – міні-заняття з окремими дітьми; – спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані); – бесіда з дітьми (як допоміжний метод); – вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці,

		<p>мовленнєвої творчості тощо);</p> <p>– контрольні зрізи рівнів знань та умінь дітей з різних розділів програми</p>
--	--	--

З дітьми, які не діагностувалися у визначені терміни за причиною відсутності, моніторинг проводиться у сприятливий для них час.

Дослідження психологічної готовності дітей до школи проводяться за відповідними методиками: тестова бесіда (автори А. Керн- Я. Йєрасек), бесіда «Про школу» (Т. Нежнова), діагностика готовності до навчання в школі(автори Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д.). У кінці навчального року, на підставі аналітичних довідок за підсумками моніторингу, визначатиметься ефективність проведеної роботи, окреслюватимуться проблеми, визначатимуться шляхи їх розв'язання та пріоритетні завдання ДНЗ для реалізації у новому навчальному році.

Освітня програма ДНЗ «Фіалка» забезпечує досягнення дітьми результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ДНЗ.

1. Підвищення якості освіти в ДНЗ на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
2. Створення атмосфери довіри до ДНЗ серед педагогічних працівників та батьків вихованців.

З метою виявлення динаміки, тенденцій і закономірностей та прогнозування подальшого розвитку дитини дошкільного віку у ДНЗ «Фіалка» організовуватиметься та буде проводитись педагогічний моніторинг: у жовтні 2023 року – початковий моніторинг (для виявлення напряму і корекції освітньої роботи з дітьми); у січні 2024 року – поточний моніторинг (для визначення динаміки розвитку вихованців, перегляд відкритих занять); у квітні 2024 року – підсумковий моніторинг (підбиття підсумків життєдіяльності дошкільників за тривалий період, визначення рівня досягнень дітей та виконання освітніх програм, перегляд підсумкових занять).

**Організація життєдіяльності дітей в ДНЗ «Фіалка»
на 2023-2024н.р.**

№ з/п	Режимні моменти	І молодша	ІІ молодша	середня	старша
Вдома					
1.	Підйом, ранковий туалет	6.30-7.30	6.30-7.30	6.30-7.30	6.30-7.30
У закладі дошкільної освіти					
2.	Ранкова зустріч, ігри, індивідуальне спілкування, ранкова гімнастика, партнерська діяльність	7.30-8.20	7.30-8.25	7.30-8.30	7.30-8.30
3.	Підготовка до сніданку, сніданок	8.20-8.50	8.25-8.50	8.30-8.50	8.30-8.50
4.	Самостійна діяльність дітей, підготовка до організованих форм роботи	8.50-9.00	8.50-9.00	8.50-9.00	8.50-9.00
5.	Навчально- пізнавальна діяльність	9.00-10.00	9.00-10.10	9.00-10.20	9.00-11.00
6.	Підготовка до прогулянки, прогулянка	10.00-11.20	10.10-12.00	10.20-12.10	11.00-12.20
7.	Повернення з прогулянки, підготовка до обіду	11.20-11.30	12.00-12.10	12.10-12.20	12.20-12.30
8.	Обід	11.30-12.00	12.10-12.50	12.20-13.00	12.30-13.00
9.	Сон	12.00-15.10	12.50-15.10	13.00-15.10	13.00-15.10
10.	Поступовий підйом, оздоровчі процедури	15.10-15.30	15.10-15.30	15.10-15.30	15.10-15.30
11.	Самостійна художня діяльність , особистий час дитини, робота поза	15.50-16.10	15.30-16.05	15.30-16.10	15.30-16.15

	заняттями				
12.	Вечеря	15.30-15.50	16.10-16.30	16.15-16.35	16.20-16.40
13.	Підготовка до прогулянки	16.10-16.25	16.30-16.45	16.35-16.50	16.40-16.55
14.	Прогулянка, повернення дітей додому	16.25-18.00	16.45-18.00	16.50-18.00	16.55-18.00
Вдома					
15.	Вечірня прогулянка з батьками, ігри, самостійна діяльність дитини	18.00-19.00	18.00-19.00	18.00-19.00	18.00-19.00
16.	Підготовка до вечері, вечеря	19.00-19.30	19.00-19.30	19.00-19.30	19.00-19.30
17.	Спокійні ігри в колі сім'ї	19.30-20.15	19.30-20.15	19.30-20.15	19.30-20.15
18.	Гігієнічні процедури	20.15-20.30	20.15-20.30	20.15-20.30	20.15-20.30
19.	Укладання дітей спати, нічний сон	20.30-6.30	20.30-6.30	20.30-6.30	20.30-6.30